ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 19.6.2024
COM(2024) 627 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την οικονομική, κοινωνική, διαρθρωτική και δημοσιονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης της Σουηδίας

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 627 final}

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την οικονομική, κοινωνική, διαρθρωτική και δημοσιονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης της Σουηδίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου[1], και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών[2], και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[3], με τον οποίο θεσπίστηκε ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, άρχισε να ισχύει στις 19 Φεβρουαρίου 2021. Ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στα κράτη μέλη για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, η οποία συνεπάγεται δημοσιονομική ώθηση χρηματοδοτούμενη από την ΕΕ. Σύμφωνα με τις προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, συμβάλλει στην οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη και στην υλοποίηση βιώσιμων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, ιδίως για να προωθήσει την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και να καταστήσει τις οικονομίες των κρατών μελών πιο ανθεκτικές. Συμβάλλει επίσης στην ενίσχυση των δημόσιων οικονομικών και στην τόνωση της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, στη βελτίωση της

[1] ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

[2] ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj

[3] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17) ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj

εδαφικής συνοχής εντός της ΕΕ και στη στήριξη της συνεχιζόμενης εφαρμογής του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

(2) Ο κανονισμός REPowerEU[4], που εκδόθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2023, αποσκοπεί στη σταδιακή κατάργηση της εξάρτησης της ΕΕ από τις εισαγωγές ρωσικών ορυκτών καυσίμων. Με τον τρόπο αυτόν θα βοηθήσει να επιτευχθεί ενεργειακή ασφάλεια και να διαφοροποιηθεί ο ενεργειακός εφοδιασμός της ΕΕ, ενώ παράλληλα θα αυξήσει την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τις ικανότητες αποθήκευσης ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση. Η Σουηδία πρόσθεσε ένα νέο κεφάλαιο για το REPowerEU στο οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, με στόχο τη χρηματοδότηση καίριων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU.

(3) Στις 16 Μαρτίου 2023, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο «Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ: προοπτικές μετά το 2030»[5] με σκοπό την τεκμηρίωση των αποφάσεων πολιτικής και τη δημιουργία συνθηκών-πλαισίου για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Η ανακοίνωση πλαισιώνει την ανταγωνιστικότητα με βάση εννέα αλληλοενισχυόμενους κινητήριους μοχλούς. Μεταξύ αυτών των κινητήριων μοχλών, η πρόσβαση σε ιδιωτικά κεφάλαια, η έρευνα και η καινοτομία, η εκπαίδευση και οι δεξιότητες, καθώς και η ενιαία αγορά, αναδεικνύονται ως πρωταρχικές προτεραιότητες πολιτικής για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, ώστε να αντιμετωπιστούν οι σημερινές προκλήσεις παραγωγικότητας και να ενισχυθεί η μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ και των κρατών μελών της.Σε συνέχεια της εν λόγω ανακοίνωσης, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 14 Φεβρουαρίου 2024, την ετήσια έκθεση για την ενιαία αγορά και την ανταγωνιστικότητα([6]). Η έκθεση αναλύει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και τις προκλήσεις της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς, παρακολουθώντας τις ετήσιες εξελίξεις βάσει των εννέα κινητήριων μοχλών ανταγωνιστικότητας που καθορίστηκαν.

(4) Στις 21 Νοεμβρίου 2023, η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2024[7], η οποία σηματοδότησε την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2024 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Στις 22 Μαρτίου 2024, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες της έρευνας με βάση τις τέσσερις παραμέτρους της ανταγωνιστικής βιωσιμότητας. Στις 21 Νοεμβρίου 2023, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2024, στην οποία η Σουηδία συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών που μπορεί να αντιμετωπίζουν ή ενδέχεται να αντιμετωπίσουν ανισορροπίες και για τα οποία απαιτείται εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ, η οποία εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 12 Απριλίου 2024, καθώς και την πρόταση σχετικά με την κοινή έκθεση για την απασχόληση 2024 όπου αναλύεται η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Μαρτίου 2024.

---

4 Κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 όσον αφορά τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) 2021/1060 και (ΕΕ) 2021/1755 και της οδηγίας 2003/87/ΕΚ (ΕΕ L 63 της 28.2.2023, σ. 1) ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj

5 COM(2023) 168 final.

6 COM(2024) 77 final.

7 COM(2023) 901 final.

(5) Στις 30 Απριλίου 2024, τέθηκε σε ισχύ το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ. Το πλαίσιο περιλαμβάνει τον νέο κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου. Περιλαμβάνει επίσης τον τροποποιημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την εφαρμογή της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, καθώς και την τροποποιημένη οδηγία 2011/85/ΕΕ σχετικά με τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών[8]. Οι στόχοι του νέου πλαισίου είναι η βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους και η βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη μέσω σταδιακής δημοσιονομικής εξυγίανσης, καθώς και μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Προωθεί την εθνική οικειοποίηση και επικεντρώνεται περισσότερο σε μεσοπρόθεσμο επίπεδο, σε συνδυασμό με πιο αποτελεσματική και πιο συνεκτική επιβολή. Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να υποβάλει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Τα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια περιλαμβάνουν τις δημοσιονομικές, μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές δεσμεύσεις ενός κράτους μέλους και καλύπτουν χρονικό ορίζοντα προγραμματισμού τεσσάρων ή πέντε ετών ανάλογα με την κανονική διάρκεια της εθνικής κοινοβουλευτικής περιόδου. Η πορεία των καθαρών δαπανών[9] στα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια θα πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων για θέση ή διατήρηση του χρέους της γενικής κυβέρνησης σε αξιόπιστα καθοδική πορεία το αργότερο έως το πέρας της περιόδου προσαρμογής ή για διατήρησή του σε συνετά επίπεδα κάτω από το 60 % του ΑΕΠ, καθώς και για μείωση και/ή διατήρηση του δημόσιου ελλείμματος κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Όταν κράτος μέλος δεσμεύεται να υλοποιήσει ένα κατάλληλο σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων σύμφωνα με τα κριτήρια που περιγράφονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263, η περίοδος προσαρμογής μπορεί να παραταθεί κατά τρία έτη κατ' ανώτατο όριο. Στις [21 Ιουνίου] 2024, η Επιτροπή, προκειμένου να στηρίξει την κατάρτιση των εν λόγω σχεδίων, θα παράσχει στα κράτη μέλη καθοδήγηση σχετικά με το περιεχόμενο των σχεδίων και τις μετέπειτα ετήσιες εκθέσεις προόδου τις οποίες θα πρέπει να υποβάλουν και, σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, θα τους διαβιβάσει τεχνική καθοδήγηση σχετικά με τις δημοσιονομικές προσαρμογές (πορείες αναφοράς και τεχνικές πληροφορίες, κατά περίπτωση). Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδιά τους έως τις 20 Σεπτεμβρίου 2024, εκτός εάν το κράτος μέλος και η Επιτροπή συμφωνήσουν να παρατείνουν την προθεσμία για

[8] Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1264 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj), και οδηγία (ΕΕ) 2024/1265 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

[9] Οι καθαρές δαπάνες όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263 του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2024 (ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). «Καθαρές δαπάνες»: οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση i) των δαπανών για τόκους, ii) των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, iii) των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, iv) των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, v) των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και vi) των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

εύλογο χρονικό διάστημα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων τους και τη διαβούλευση με ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα, τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους εθνικούς ενδιαφερόμενους φορείς, κατά περίπτωση.

(6) Το 2024 το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών εξακολουθεί να εξελίσσεται σύμφωνα με την εφαρμογή του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Η πλήρης εφαρμογή των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας εξακολουθεί να είναι απαραίτητη για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, δεδομένου ότι τα σχέδια συμβάλλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδόθηκαν τα προηγούμενα έτη. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις των ετών 2019, 2020, 2022 και 2023 παραμένουν εξίσου συναφείς και για τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που αναθεωρούνται, επικαιροποιούνται ή τροποποιούνται σύμφωνα με τα άρθρα 14, 18 και 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(7) Στις 28 Μαΐου 2021, η Σουηδία υπέβαλε στην Επιτροπή το οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης του παραρτήματος V του εν λόγω κανονισμού. Στις 4 Μαΐου 2022, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφασή του σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Σουηδίας[10], η οποία τροποποιήθηκε στις 9 Νοεμβρίου 2023 σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 με σκοπό να επικαιροποιηθεί η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά για μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη, καθώς και να συμπεριληφθεί το κεφάλαιο για το REPowerEU[11]. Η αποδέσμευση των δόσεων εξαρτάται από απόφαση της Επιτροπής, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ότι η Σουηδία έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν καθοριστεί στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου. Η ικανοποιητική εκπλήρωση προϋποθέτει ότι η επίτευξη των προηγούμενων οροσήμων και στόχων δεν έχει αναιρεθεί.

(8) Στις 26 Απριλίου 2024, η Σουηδία υπέβαλε το οικείο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2024 και το οικείο πρόγραμμα σύγκλισης 2024, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97. Σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2024 αποτυπώνει επίσης την εξαμηνιαία έκθεση της Σουηδίας σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(9) Στις 19 Ιουνίου 2024, η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση χώρας 2024 για τη Σουηδία[12]. Αξιολόγησε την πρόοδο της Σουηδίας όσον αφορά την εφαρμογή των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο μεταξύ

---

10 Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 4ης Μαΐου 2022, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Σουηδίας (ST 7772/2022· ST7772/2022 ADD1).

11 Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 9ης Νοεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης της 4ης Μαΐου 2022 για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Σουηδίας (ST 14474 2023).

12 SWD(2024) 627 final.

2019 και 2023 και προέβη σε απολογισμό της εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Σουηδίας. Με βάση την ανάλυση αυτή, η έκθεση χώρας εντόπισε κενά σε σχέση με τις προκλήσεις που δεν περιλαμβάνονται, ή περιλαμβάνονται μόνο εν μέρει, στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθώς και νέες και αναδυόμενες προκλήσεις. Αξιολόγησε επίσης την πρόοδο της Σουηδίας όσον αφορά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της ΕΕ για την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας, καθώς και την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

(10) Η Επιτροπή διενήργησε εμπεριστατωμένη επισκόπηση βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 για τη Σουηδία. Τα κύρια πορίσματα της αξιολόγησης των μακροοικονομικών ευπαθειών της Σουηδίας από το προσωπικό της Επιτροπής για τους σκοπούς του εν λόγω κανονισμού δημοσιεύτηκαν τον Μάρτιο του 2024[13]. Στις 19 Ιουνίου 2024, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Σουηδία αντιμετωπίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες. Ειδικότερα, η Σουηδία αντιμετωπίζει ευπάθειες που σχετίζονται με την αγορά ακινήτων της και το υψηλό ιδιωτικό χρέος, οι οποίες εξακολουθούν να είναι σημαντικές παρά την πρόσφατη διόρθωση, και τα μέτρα πολιτικής για την αντιμετώπισή τους είναι περιορισμένα. Μετά από σημαντικές αυξήσεις εδώ και αρκετά χρόνια, καταγράφεται μείωση στις τιμές των ακινήτων από τα τέλη του 2022. Το χρέος του ιδιωτικού τομέα μειώθηκε σε σχέση με το ΑΕΠ λόγω της υψηλής αύξησης του ονομαστικού ΑΕΠ που οφείλεται στον υψηλό πληθωρισμό, ενώ τα επίπεδα του χρέους εξακολουθούν να αυξάνονται σε ονομαστικούς όρους. Η ταχεία αύξηση των επιτοκίων επηρέασε αρνητικά την εξυπηρέτηση του χρέους των νοικοκυριών και των κτηματομεσιτικών εταιρειών εμπορικών ακινήτων, μείωσε τη ζήτηση και έπληξε τις τιμές των ακινήτων. Η επικράτηση των κυμαινόμενων επιτοκίων και των ενυπόθηκων δανείων πολύ μεγάλης διάρκειας άσκησε πίεση στους ισολογισμούς των νοικοκυριών, περιορίζοντας την ικανότητα αποπληρωμής, προκαλώντας πτώση της κατανάλωσης και συμβάλλοντας στην ύφεση του 2023. Ταυτόχρονα, η κατασκευή νέων κατοικιών σημείωσε απότομη πτώση. Παρά τις πρόσφατες μειώσεις, οι τιμές των κατοικιών εξακολουθούν να είναι σημαντικά υπερτιμημένες· οι τιμές των εμπορικών ακινήτων φαίνεται επίσης να μην έχουν προσαρμοστεί ακόμη πλήρως και υπάρχουν κίνδυνοι για την εξυπηρέτηση του χρέους εάν τα επιτόκια παραμείνουν υψηλά και οι αποτιμήσεις μειωθούν. Ο χρηματοπιστωτικός τομέας είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένος στον τομέα των ακινήτων, αλλά οι ισχυροί δείκτες του αναμένεται να χρησιμεύσουν ως ασπίδα προστασίας κατά της διάδοσης των προβλημάτων του τομέα των ακινήτων στην ευρύτερη οικονομία. Η πρόοδος σε επίπεδο πολιτικής ήταν περιορισμένη και, ελλείψει σθεναρότερης δράσης, οι ευπάθειες που εντοπίστηκαν θα εξακολουθήσουν να υφίστανται και μπορεί να οδηγήσουν σε ανάκαμψη της χρηματοδοτούμενης με δανειακά κεφάλαια απόκτησης κατοικιών και στην υπερτίμηση των κατοικιών. Τα μέτρα που αυξάνουν την προσφορά στέγης θα μπορούσαν να συμβάλουν σημαντικά στην πρόληψη αυτών των ζητημάτων. Επιπλέον, η φορολογία εξακολουθεί να προωθεί τη χρηματοδοτούμενη με δανειακά κεφάλαια απόκτηση κατοικιών, μέσω της σημαντικής φορολογικής έκπτωσης των πληρωμών τόκων ενυπόθηκων δανείων, και να ευνοεί την ιδιοκτησία κατοικιών. Δεν πραγματοποιήθηκαν μεταρρυθμίσεις στην αγορά ενοικίασης ακινήτων.

[13] SWD(2024) 85 final.

(11) Με βάση στοιχεία επικυρωμένα από την Eurostat[14], το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης της Σουηδίας μειώθηκε από πλεόνασμα 1,2 % του ΑΕΠ το 2022 σε έλλειμμα 0,6 % το 2023, ενώ το χρέος της γενικής κυβέρνησης υποχώρησε από 33,2 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2022 σε 31,2 % στα τέλη του 2023.

(12) Στις 12 Ιουλίου 2022, το Συμβούλιο συνέστησε[15] στη Σουηδία να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει το 2023 ότι η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών συνάδει με έναν συνολικά ουδέτερο προσανατολισμό πολιτικής[16], λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχιζόμενη προσωρινή και στοχευμένη στήριξη προς τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που είναι περισσότερο ευάλωτα στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας και προς τα άτομα που εγκαταλείπουν την Ουκρανία. Η Σουηδία θα πρέπει να είναι έτοιμη να προσαρμόσει τις τρέχουσες δαπάνες στην εξελισσόμενη κατάσταση. Το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στη Σουηδία να επεκτείνει τις δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, λαμβάνοντας υπόψη την πρωτοβουλία REPowerEU, μεταξύ άλλων κάνοντας χρήση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων ταμείων της Ένωσης. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, το 2023 ο δημοσιονομικός προσανατολισμός[17] ήταν σε γενικές γραμμές ουδέτερος, στο 0 % του ΑΕΠ. Το 2023 η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων) είχε γενικά ουδέτερη συμβολή ύψους 0,1 % του ΑΕΠ στον δημοσιονομικό προσανατολισμό και ήταν σύμφωνη με τη σύσταση του Συμβουλίου. Η γενικά ουδέτερη συμβολή των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών οφειλόταν στον περιορισμό των (στοχευμένων και μη στοχευμένων) μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης προς τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις για την αντιμετώπιση των αυξήσεων των τιμών της ενέργειας (κατά 0,3 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ), που αντισταθμίζεται εν μέρει από μια σειρά μικρότερων μέτρων, όπως η μείωση του ενεργειακού φόρου στα καύσιμα. Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις ανήλθαν στο 4,9 % του ΑΕΠ το 2023, αυξανόμενες κατά 0,2 εκατοστιαίες μονάδες από το 2022. Η Σουηδία χρηματοδότησε δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, όπως τα προγράμματα «Industry Leap» (Άλμα για τη βιομηχανία) και «Climate leap» (Άλμα για το κλίμα), παρέχοντας χρηματοδότηση για κλιματικά έργα και τεχνολογία χαμηλών εκπομπών σε βιομηχανικούς κλάδους, καθώς και επενδύσεις στην επέκταση

---

14 Eurostat - Δείκτες ευρώ, 22.4.2024.

15 Σύσταση του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2022, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2022 της Σουηδίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης 2022 της Σουηδίας (ΕΕ C 334 της 1.9.2022, σ. 1).

16 Με βάση τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, η μεσοπρόθεσμη αύξηση του δυνητικού προϊόντος της Σουηδίας το 2023 εκτιμάται σε 7,7 % σε ονομαστικούς όρους, με βάση τον 10ετή μέσο πραγματικό ρυθμό δυνητικής ανάπτυξης και τον αποπληθωριστή του ΑΕΠ για το 2023.

17 Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός ορίζεται ως μέτρο της ετήσιας μεταβολής της υποκείμενης δημοσιονομικής θέσης της γενικής κυβέρνησης. Αποσκοπεί στην αξιολόγηση της οικονομικής ώθησης που απορρέει από τις δημοσιονομικές πολιτικές, τόσο αυτές που χρηματοδοτούνται σε εθνικό επίπεδο όσο και αυτές που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός μετράται ως η διαφορά μεταξύ i) της μεσοπρόθεσμης δυνητικής ανάπτυξης και ii) της μεταβολής των πρωτογενών δαπανών, εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων (και εξαιρουμένων των προσωρινών μέτρων έκτακτης ανάγκης που σχετίζονται με την κρίση της νόσου COVID-19) και συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που χρηματοδοτούνται με μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της Ένωσης. Ένα αρνητικό (θετικό) πρόσημο του δείκτη υποδηλώνει επεκτατική (συσταλτική) δημοσιονομική πολιτική.

της ευρυζωνικότητας. Η Σουηδία δεν έχει ακόμη υποβάλει αίτηση πληρωμής στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(13) Οι βασικές προβολές του προγράμματος σύγκλισης 2024 μπορούν να συνοψιστούν ως εξής. Σύμφωνα με το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές, το πραγματικό ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 0,7 % το 2024 και κατά 2,5 % το 2025, ενώ ο πληθωρισμός τιμών καταναλωτή χωρίς το κόστος τόκων (KPIF) προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 2,1 % το 2024 και 1,7 % το 2025. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να αυξηθεί σε 1,2 % του ΑΕΠ το 2024 και να μειωθεί σε 0,3 % του ΑΕΠ το 2025, ενώ ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί σε 32,0 % έως τα τέλη του 2024 και, στη συνέχεια, να μειωθεί σε 31,4 % έως τα τέλη του 2025. Μετά το 2025 το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να επιτύχει πλεόνασμα ύψους 0,7 % του ΑΕΠ το 2026 και 1,7 % το 2027. Επομένως, το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να παραμείνει κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτει το πρόγραμμα. Αντίστοιχα, μετά το 2025 ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ προβλέπεται να μειωθεί σε 30,0 % το 2026 και σε 28,0 % το 2027.

(14) Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 0,2 % το 2024 και κατά 2,1 % το 2025, και ο πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ θα διαμορφωθεί σε 2,0 % το 2024 και 1,8 % το 2025.

(15) Στις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής προβλέπεται δημόσιο έλλειμμα ύψους 1,4 % του ΑΕΠ το 2024, που αντικατοπτρίζει μεταξύ άλλων την επιβράδυνση της αύξησης των φορολογικών εσόδων και την αύξηση των δαπανών, ιδίως για τις συντάξεις που συνδέονται με δείκτες στον περιφερειακό και δημοτικό υποτομέα, ενώ ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί σε 32 % έως τα τέλη του 2024. Με βάση τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός προβλέπεται να είναι επεκτατικός κατά 0,6 % του ΑΕΠ το 2024.

(16) Δαπάνες ύψους 0,1 % του ΑΕΠ αναμένεται να χρηματοδοτηθούν με μη επιστρεπτέα στήριξη («επιχορηγήσεις») από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας το 2024, έναντι 0,1 % του ΑΕΠ το 2023, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής. Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα καταστήσουν δυνατή την πραγματοποίηση επενδύσεων υψηλής ποιότητας και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν την παραγωγικότητα χωρίς άμεσο αντίκτυπο στο ισοζύγιο και το χρέος της γενικής κυβέρνησης της Σουηδίας.

(17) Στις 14 Ιουλίου 2023, το Συμβούλιο συνέστησε[18] στη Σουηδία να διατηρήσει υγιή δημοσιονομική θέση το 2024. Κατά την εκτέλεση των προϋπολογισμών τους για το 2023 και την κατάρτιση των προϋπολογισμών τους για το 2024, τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λάβουν υπόψη ότι η Επιτροπή θα πρότεινε στο Συμβούλιο να κινήσει διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος στη βάση του ελλείμματος βάσει των απολογιστικών στοιχείων για το 2023. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, το διαρθρωτικό ισοζύγιο της Σουηδίας προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 0,0 % του ΑΕΠ το 2024, από 0,1 % το 2023, υπερβαίνοντας, ως εκ τούτου, τον

[18] Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2023 της Σουηδίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης 2023 της Σουηδίας (ΕΕ C 312 της 1.9.2023, σ. 252).

μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο (ΜΔΣ) της χώρας για διαρθρωτικό ισοζύγιο ύψους -1 % του ΑΕΠ. Αυτό συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου.

(18) Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε στη Σουηδία να λάβει μέτρα για τη σταδιακή κατάργηση των μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας τα οποία είναι σε ισχύ, το συντομότερο δυνατόν το 2023 και το 2024. Το Συμβούλιο διευκρίνισε περαιτέρω ότι, εάν νέες αυξήσεις των τιμών της ενέργειας καταστήσουν αναγκαία τη θέσπιση νέων μέτρων στήριξης ή τη συνέχισή τους, η Σουηδία θα πρέπει να διασφαλίσει ότι τα εν λόγω μέτρα στοχεύουν στην προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών και επιχειρήσεων, είναι δημοσιονομικώς ανεκτά και διατηρούν τα κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, το καθαρό δημοσιονομικό κόστος[19] των μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας εκτιμάται σε λιγότερο από 0,1 % του ΑΕΠ το 2023 και προβλέπεται να ανέλθει σε λιγότερο από 0,1 % το 2024 και σε 0 % το 2025. Τα μέτρα στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας προβλέπεται να καταργηθούν σταδιακά το συντομότερο δυνατόν το 2023 και το 2024. Αυτό συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου.

(19) Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στη Σουηδία να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις και να διασφαλίσει την αποτελεσματική απορρόφηση των επιχορηγήσεων του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων κονδυλίων της ΕΕ, ιδίως για την προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, οι εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις προβλέπεται να αυξηθούν στο 5,1 % του ΑΕΠ το 2024 από 4,9 % του ΑΕΠ το 2023. Αυτό συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου. Αντίστοιχα, οι δημόσιες δαπάνες που χρηματοδοτούνται με έσοδα από ταμεία της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των επιχορηγήσεων του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, αναμένεται να παραμείνουν σταθερές στο 0,2 % του ΑΕΠ το 2024.

(20) Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων και με παραδοχή αμετάβλητης πολιτικής, οι εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής προβλέπουν για το 2025 έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης ίσο με 0,9 % του ΑΕΠ και δείκτη χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ ίσο με το 31,3 % λόγω της αναμενόμενης οικονομικής ανάκαμψης.

(21) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) και το παράρτημα V κριτήριο 2.2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει εκτεταμένο σύνολο αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που πρέπει να υλοποιηθούν έως το 2026. Αυτές αναμένεται να συμβάλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Εντός αυτού του αυστηρού χρονικού πλαισίου, είναι αναγκαίο να προχωρήσει ταχέως η αποτελεσματική υλοποίηση του σχεδίου, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, για την ενίσχυση της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας της Σουηδίας μέσω της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, με παράλληλη διασφάλιση της κοινωνικής δικαιοσύνης. Για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων του σχεδίου έως τον Αύγουστο του 2026 είναι αναγκαίο η Σουηδία να

[19] Το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει το επίπεδο του ετήσιου δημοσιονομικού κόστους των εν λόγω μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων και των δαπανών και, κατά περίπτωση, χωρίς τα έσοδα από φόρους επί των απροσδόκητων κερδών των προμηθευτών ενέργειας.

επιταχύνει σημαντικά την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων. Η συστηματική συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών παραμένει αναγκαία για να διασφαλιστεί η ευρεία οικειοποίηση της επιτυχούς υλοποίησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(22) Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης των ταμείων της πολιτικής συνοχής, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, η Σουηδία οφείλει να επανεξετάσει κάθε πρόγραμμα έως τον Μάρτιο του 2025, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις προκλήσεις που προσδιορίζονται στις οικείες ειδικές συστάσεις του 2024, καθώς και το οικείο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα. Η επανεξέταση αυτή αποτελεί τη βάση για την οριστική κατανομή της ενωσιακής χρηματοδότησης που περιλαμβάνει κάθε πρόγραμμα. Η Σουηδία έχει σημειώσει πρόοδο ως προς την εφαρμογή της πολιτικής συνοχής και του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα και ανισότητες μεταξύ της περιφέρειας της πρωτεύουσας και της υπόλοιπης χώρας. Είναι σημαντικό να επιταχυνθεί η εφαρμογή της πολιτικής συνοχής, και οι προτεραιότητες που συμφωνήθηκαν στα προγράμματα εξακολουθούν να είναι συναφείς. Είναι ζωτικής σημασίας να συνεχιστεί η στήριξη της καινοτομίας που συμβάλλει στον περαιτέρω οικολογικό προσανατολισμό της κοινωνίας με τη φιλοδοξία να επιτευχθεί μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία, και παράλληλα να συνεχιστεί η αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών περιφερειακών ανισοτήτων και των ανισοτήτων μεταξύ αστικών και μη αστικών περιοχών. Επιπλέον, παραμένει καίριας σημασίας η προώθηση της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και της επανειδίκευσης, με ιδιαίτερη προσοχή στις ευπαθείς ομάδες, ιδίως στα άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών. Η Σουηδία θα μπορούσε επίσης να αξιοποιήσει την πρωτοβουλία για την πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη για να ενισχύσει τις επενδύσεις σε τεχνολογίες που στηρίζουν την πράσινη μετάβαση. Η ανάπτυξη και η παραγωγή καθαρών και αποδοτικών ως προς τη χρήση των πόρων τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων της ενίσχυσης των αξιακών αλυσίδων και της αντιμετώπισης των ελλείψεων εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων, είναι σημαντικές για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και ανταγωνιστικότητα των σουηδικών περιφερειών και των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεών τους.

(23) Πέρα από τις οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις στις οποίες ανταποκρίνονται το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της ΕΕ, η Σουηδία αντιμετωπίζει διάφορες πρόσθετες προκλήσεις που σχετίζονται με τα εξής: i) την επιδείνωση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων των μαθητών, ιδίως όσων προέρχονται από μειονεκτούντα κοινωνικοοικονομικά περιβάλλοντα και από οικογένειες μεταναστών· ii) τις ελλείψεις δεξιοτήτων, οι οποίες είναι εντονότερες για τα άτομα που προέρχονται από μειονεκτούντα κοινωνικοοικονομικά περιβάλλοντα και από οικογένειες μεταναστών· και iii) τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

(24) Με βάση τα αποτελέσματα του Προγράμματος Διεθνούς Αξιολόγησης Μαθητών (PISA) του 2022, οι βασικές δεξιότητες των Σουηδών σπουδαστών έχουν επιδεινωθεί από το 2018. Η μεγαλύτερη επιδείνωση σημειώθηκε στα μαθηματικά, όπου το ποσοστό των ατόμων με χαμηλές επιδόσεις υπερέβαινε κατά πολύ τον στόχο της ΕΕ. Το ποσοστό χαμηλών επιδόσεων αυξήθηκε ακόμη περισσότερο για τους μαθητές από μειονεκτούντα κοινωνικοοικονομικά περιβάλλοντα, και το χάσμα μεταξύ των γηγενών μαθητών και εκείνων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών είναι πολύ υψηλό. Επιπλέον, η διαρκής έλλειψη ειδικευμένων εκπαιδευτικών ενέχει τον

κίνδυνο να επηρεάσει αρνητικά την ποιότητα του εκπαιδευτικού συστήματος και τις επιδόσεις των μαθητών.

(25) Το 2022 το 15 % του συνόλου των μαθητών που ολοκλήρωναν την κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση είχαν πολύ χαμηλούς βαθμούς ή δεν είχαν συμπληρώσει ακόμη βαθμολογία, με αποτέλεσμα να μην έχουν το δικαίωμα να προαχθούν στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Το πρόβλημα αυτό επηρεάζει ιδίως μαθητές που προέρχονται από μειονεκτούντα κοινωνικοοικονομικά περιβάλλοντα και από οικογένειες μεταναστών, καθώς πολλοί δεν πληρούν τις προϋποθέσεις προαγωγής στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η ομάδα αυτή υποεκπροσωπείται και στα ιδιωτικά σχολεία, οι μαθητές των οποίων έχουν κατά μέσο όρο περισσότερες πιθανότητες να αποκτήσουν δικαίωμα για περαιτέρω σπουδές. Δεδομένου ότι οι περισσότερες θέσεις εργασίας στη Σουηδία απαιτούν ανώτερη δευτεροβάθμια ή τριτοβάθμια εκπαίδευση, η επακόλουθη απόκλιση όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο αυξάνει επίσης την πιθανότητα μη εύρεσης εργασίας, με αρνητικές συνέπειες για την ένταξη.

(26) Υπάρχουν μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ των διαφόρων ομάδων όσον αφορά το επίπεδο δεξιοτήτων και το μορφωτικό επίπεδο. Οι αποκλίσεις αυτές είναι εντονότερες για τους νέους που έχουν γεννηθεί εκτός της ΕΕ, οι οποίοι είναι λιγότερο πιθανό να έχουν ολοκληρώσει την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και λιγότερο πιθανό να έχουν απασχόληση ή να παρακολουθούν εκπαίδευση ή κατάρτιση σε σύγκριση με όσους έχουν γεννηθεί στη Σουηδία. Αυτό περιορίζει τις πιθανότητες να βρουν απασχόληση και υπονομεύει την ικανότητα της Σουηδίας να βελτιώσει περαιτέρω τη βιώσιμη ανταγωνιστικότητά της. Επιπλέον, αυτές οι ελλείψεις δεξιοτήτων επιδεινώνουν περαιτέρω τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού, οι οποίες είναι ιδιαίτερα εμφανείς στους τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών και αποτελούν σημαντική πρόκληση για την ανάπτυξη και την πράσινη βιομηχανική μετάβαση των βορειότερων περιφερειών της χώρας.

(27) Με τις τρέχουσες πολιτικές δεν φαίνεται πιθανό να επιτύχει η Σουηδία τους στόχους της για το 2030 στο πλαίσιο της πολιτικής της ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Εξακολουθούν να μην υπάρχουν επικαιροποιημένα ολοκληρωμένα σενάρια για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που να αντικατοπτρίζουν τις αλλαγές πολιτικής το 2023 και το 2024, καθώς το επί του παρόντος διαθέσιμο κυβερνητικό σχέδιο δράσης για το κλίμα επικεντρώνεται σε μεγαλύτερο χρονικό ορίζοντα έως το 2045, χωρίς ποσοτικά σενάρια σχετικά με τις πορείες των εκπομπών για την περίοδο έως το 2030. Ωστόσο, αρκετές μελέτες επίσημων και ανεξάρτητων φορέων φαίνεται να επιβεβαιώνουν ότι οι τρέχουσες πολιτικές της Σουηδίας θα οδηγήσουν σε σημαντική υστέρηση όσον αφορά τους στόχους της ΕΕ για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030. Οι μειώσεις εκπομπών στον τομέα των οδικών μεταφορών είναι βασικής σημασίας για να επιτύχει η Σουηδία τους στόχους της για το 2030 στο πλαίσιο της πολιτικής της ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Οι οδικές μεταφορές αντιπροσωπεύουν τα τρία τέταρτα της ενεργειακής ζήτησης για πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου και αποτελούν την κύρια πηγή εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από ορυκτά καύσιμα στη Σουηδία.

(28) Αν και η Σουηδία έχει το υψηλότερο μερίδιο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην ΕΕ στη συνολική κατανάλωση ενέργειας, εξακολουθεί να διαθέτει αναξιοποίητο δυναμικό για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Το δυναμικό αυτό θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για να διευκολυνθεί ο συνεχιζόμενος εξηλεκτρισμός των βιομηχανιών στη Νότια Σουηδία, καθώς και οι καινοτόμες, πράσινες βιομηχανικές εξελίξεις και η

απανθρακοποίηση στη Βόρεια Σουηδία, που απαιτούν ακόμη μεγαλύτερη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Εξακολουθούν να υπάρχουν αρκετά εμπόδια στην επέκταση της ικανότητας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη χώρα. Αυτό θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα να μην επιτύχει η Σουηδία την προβλεπόμενη επέκταση της αιολικής ισχύος κατά 13 GW και της ηλιακής ισχύος κατά περίπου 5 GW μεταξύ 2021 και 2030. Ένα τέτοιο εμπόδιο είναι οι φραγμοί αδειοδότησης τόσο για την υπεράκτια όσο και για τη χερσαία αιολική ενέργεια. Οι εν λόγω φραγμοί πηγάζουν, μεταξύ άλλων, από τις αναποτελεσματικές διαδικασίες αδειοδότησης και τα δικαιώματα βέτο των δήμων και των αρχών άμυνας.

(29) Υπό το πρίσμα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και του συμπεράσματός της σχετικά με την ύπαρξη ανισορροπιών, οι συστάσεις βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αποτυπώνονται στη σύσταση 1 κατωτέρω. Οι πολιτικές που αναφέρονται στη σύσταση 1 συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των ευπαθειών οι οποίες συνδέονται με το υψηλό χρέος των νοικοκυριών και την υπερτίμηση των ακινήτων.

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Σουηδία να λάβει μέτρα το 2024 και το 2025 προκειμένου:

1. Να υποβάλει εγκαίρως το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Να μειώσει τους κινδύνους που συνδέονται με το υψηλό χρέος των νοικοκυριών και τις ανισορροπίες της στεγαστικής αγοράς μειώνοντας τη φορολογική έκπτωση των πληρωμών τόκων ενυπόθηκων δανείων, αυξάνοντας τους περιοδικούς φόρους ακίνητης περιουσίας και αναπτύσσοντας παράλληλα κατάλληλα εργαλεία για τη βελτίωση της αξιολόγησης και της στόχευσης της πολιτικής. Να τονώσει τις επενδύσεις στην κατασκευή κατοικιών για να μετριάσει τις πλέον πιεστικές ελλείψεις, ιδίως με την άρση των διαρθρωτικών εμποδίων στις κατασκευές. Να βελτιώσει την αποδοτικότητα της στεγαστικής αγοράς, μεταξύ άλλων με τη θέσπιση μεταρρυθμίσεων στην αγορά ενοικίασης ακινήτων.

2. Λαμβανομένων υπόψη των μεγάλων καθυστερήσεων, να επιταχύνει σημαντικά την υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, διασφαλίζοντας την ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων έως τον Αύγουστο του 2026. Να επιταχύνει την εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής. Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης, να εξακολουθήσει να επικεντρώνεται στις συμφωνηθείσες προτεραιότητες, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις δυνατότητες που παρέχει η πρωτοβουλία για την πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

3. Να βελτιώσει τις εκπαιδευτικές επιδόσεις, μεταξύ άλλων για μαθητές από μειονεκτούντα κοινωνικοοικονομικά περιβάλλοντα και από οικογένειες μεταναστών, αντιμετωπίζοντας τη διαρκή έλλειψη ειδικευμένων εκπαιδευτικών, εξασφαλίζοντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στο σχολικό σύστημα και στηρίζοντας περαιτέρω τη μετάβαση των μαθητών στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Να αναπτύξει τις δεξιότητες του εργατικού δυναμικού, ιδίως όσων προέρχονται από μειονεκτούντα κοινωνικοοικονομικά περιβάλλοντα και από οικογένειες μεταναστών, μέσω στοχευμένων μέτρων πολιτικής και πόρων, για να βελτιωθεί η ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

4. Να διασφαλίσει την επίτευξη των στόχων μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, μειώνοντας ιδίως τις εκπομπές των οδικών μεταφορών, και να επιταχύνει και να εξορθολογίσει τις διαδικασίες αδειοδότησης για την ανάπτυξη

ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ιδίως για την υπεράκτια και τη χερσαία αιολική ενέργεια.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος